

Силабус курсу

Природно-ресурсний потенціал України

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Природничі науки)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Природничі науки)»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки – 2 рік, семестр - III
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу
Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. геог.н., проф. Сивий Мирослав Якович

Контактна інформація syvyjm@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс «Природно-ресурсний потенціал України» покликаний формувати знання та вміння магістрантів у галузі управління раціональним використанням ПРП і охорони довкілля, соціально-економічних аспектів природокористування і природоохоронного законодавства, а також еколого-економічного світогляду.

Вивченням навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні і прикладні проблеми конструктивно-географічного дослідження ПРП, концепція еколого-географічного дослідження природно-ресурсного потенціалу території. Об'єктом є природно-ресурсний потенціал України його аналіз на локальному, регіональному та субрегіональному рівні.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні знати: основні питання теорії та практики економіки природокористування, оцінки природних ресурсів і пошуку економічних механізмів досягнення їх раціонального використання; способи виявлення негативного впливу господарської діяльності на довкілля та процедури створення економічного механізму відновлення деградованої природи, а також управління природокористуванням.

Після вивчення дисципліни магістранти повинні вміти професійно виконувати екологоекономічний аналіз та практично застосовувати економічні важелі регулювання охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів, приймати відповідні управлінські рішення. Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Наук про Землю, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темі	Результати навчання
	<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи географії природно-ресурсного потенціалу (ПРП)</i>	
1	ТЕМА 1. Поняття про природні ресурси. Класифікація природних ресурсів.	<i>Знати визначення природних ресурсів та природних умов. Розуміти значення природних ресурсів для анродного господарства, охарактеризувати основні види природних ресурсів.</i>
2	ТЕМА 2. Природно-ресурсний потенціал (ПРП) та його оцінка	<i>Знати трактування категорії природно-ресурсний потенціал, економічні, соціальні, екологічні основи вчення про природно-ресурсний потенціал території. Знати систему основних видів оцінки ПРП, методика компонентної та інтегральної економічної оцінки ПРП регіону</i>
3	ТЕМА 3. Природні ресурси та збалансоване	<i>Знати основні положення концепції</i>

	природокористування.	<i>сталого (збалансованого) розвитку територій), пріоритетні напрями використання природних ресурсів, збалансоване природокористування у галузях господарства України.</i>
<i>Змістовий модуль 2. Територіальна диференціація ПРП України</i>		
4	ТЕМА 4. Характеристика окремих видів природних ресурсів України. Територіальні особливості ПРП та ефективність природокористування України	<i>Вміти охарактеризувати основні види природних ресурсів України. Знати трактування категорій територіальна диференціація ПРП, знати основні елементи територіальної організації природокористування України. Вміти давати оцінку ПРП України, визначення ефективності природокористування. Розрізняти екологічну, соціальну і економічну ефективність природокористування.</i>
5	ТЕМА 5. Особливості природокористування в різних галузях господарства України	<i>Вміти охарактеризувати особливості природокористування в різних галузях господарства країни: сільському господарстві, лісовому, рекреаційному господарстві, гірничовидобувному комплексі, машинобудування будівництві тощо, знати основні положення про природно-ресурсні та енерговиробничі цикли виробництва</i>
6	ТЕМА 6. Використання результатів конструктивно-географічного дослідження ПРП в практиці реалізації природокористування України. Охорона природних ресурсів	<i>Знати найважливіші напрями раціоналізації використання, охорони і відтворення ПРП України. Знати трактування категорій конструктивно-географічне дослідження ПРП. Вивчити і вміти використовувати на практиці досвід застосування оцінки ПРП з метою вдосконалення природокористування.</i>

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати сучасні проблеми в галузі природничої освіти, що передбачає проведення досліджень, інтеграцію знань та здійснення інноваційної педагогічної діяльності, характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу
ЗК 1.	Володіння технологіями усного і писемного мовлення державною та іноземною мовами, навичками міжособистісного спілкування і критичним ставленням до інформації, отриманої із різних джерел.
ЗК 4.	Здатність проводити дослідження, моделювати та виконувати проекти автономно чи в команді, мотивувати людей та рухатись до загальної мети.
ЗК 7.	Здатність до осмислення предметної галузі (природничі науки, фізика, хімія, біологія, педагогіка) та специфіки професійної діяльності.
ЗК 8.	Здатність до застосовування здобутих компетентностей в

	широкому діапазоні можливих місць працевлаштування та повсякденному житті, розвитку та прогнозування людського буття, суспільства і природи, духовної культури.
ФК 1.	Здатність критично осмислювати сучасну термінологію, наукові поняття, закони, концепції, вчення і теорії, методи дослідження природничих наук, фізики, хімії, біології, розкривати загальні тенденції, закономірності розвитку природничих наук для формування світоглядних установок, природничо-наукової картини світу.
ФК 2.	Здатність моделювати та оцінювати природні системи різного рівня організації на основі взаємозв'язку фундаментальних закономірностей природи, суспільства та їх імплементації в освітній процес.
ФК 14.	Уміння творчо добирати та застосовувати методи і засоби навчання природничих наук, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі, класі, в умовах інклюзивної освіти, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.
ФК 15.	Здатність застосовувати сучасні освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення освітнього процесу, безпечного проведення освітніх досліджень та навчально-дослідницької діяльності з природничих наук в лабораторних та природних умовах, упровадження STEM-освіти.
РН 2.	Знання та розуміння стратегії сталого розвитку та сутності взаємозв'язків між природним середовищем і людиною як духовною та інтелектуальною, раціональною та ірраціональною істотою.
РН 3.	Знання методології наукового пізнання як концептуальної основи професійної діяльності вчителя природничих наук, розуміння динаміки розвитку сучасних наукових теорій, що оновлюють методологію дослідження природи, соціуму, людини.
РН 10.	Уміння інтегрувати методи емпіричного та теоретичного рівнів пізнання в освітньому процесі, застосувати припущення, гіпотези, теорії та концепції на рівні, необхідному для вирішення науково-дослідних завдань та проблем діяльності вчителя природничих наук, фізики, хімії, біології.
РН 11.	Уміння застосовувати методи природничих та педагогічних наук, сучасні цифрові технології та пристрої для розв'язання природничо-наукових та освітніх проблем, створення інформаційних продуктів та методикою їх використання у шкільній практиці.

PH 12.	Уміння конструювати моделі явищ та процесів природних та освітніх систем, проводити фізичні, хімічні, біологічні та педагогічні дослідження, аналізувати результати та прогнозувати наслідки відповідних дій.
---------------	---

Літературні джерела

1. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. та ін. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. – К.: РВПС України, 1999. – 716 с.
2. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні ресурси України. Навчальний посібник. – Рівне, 2000. – 192 с.
3. Національний атлас України. – К.: ДНВП Картографія, 2007. – 440 с.
4. Олійник Я.Б. Економіко-екологічні проблеми територіальної організації виробництва і природокористування. – К.: Лібра, 1996. – 208 с.
5. Природні умови і ресурси Тернопільщини: [монографія] / за ред. М. Сивого та Л. Царика. – Т.: Терно-граф, 2011. – 384 с.
6. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. – Чернівці, Чернівецький університет, 2010. – 551с.
7. Сивий М.Я., Паранько І.С., Іванов Є.А. Географія мінеральних ресурсів України. – Л.: Простір, 2013. – 682 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, тести, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-8) усне опитування, тести, завдання	30
Ессе (теми 1-8)	10
Підсумковий контроль (теми 1-8) – тести, завдання	30

До Силабусу додаються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE